

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού Αγίων
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Πεύκης

Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738 email: agioi.apostoloi@gmail.com

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΟΙ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2017. ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ
Ἀλάθης μάρτυρος Πολυεύκτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Θεοδοσίου δόσιου τοῦ ἐν
Σκοπέλω, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου.
Ἔτος 10^ον Τεύχος 420

Λόγος εἰς τὸ Τριώδιον

(Του Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου)

Ἡ λέξη "Τριώδιο" γιὰ τὸν πολὺ κόσμον ἔχει ἀποσυνδεθεῖ ἀπὸ τὸ πραγματικὸ τῆς νόημα καὶ περιεχόμενον καὶ ἔχει ταυτιστεῖ μετὰ τὴν διασκέδαση, τὸ φαγητό, τὸ ξεφάντωμα, τὶς μεταμφιέσεις, τοὺς χοροὺς, πράγματα ποὺ περιέχουν μέσα τοὺς τὴν υπερβολὴ καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ξένα πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὶς παραδόσεις τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐκδηλώσεις ἀποτελοῦν κατάλοιπα καὶ συνέχεια τῆς ἀρχαιοελληνικῆς εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς καὶ θρησκείας, τῆς λατρείας τοῦ Βάκχου, τῆς Κυβέλης καὶ ἄλλων τέτοιων θεοτήτων καὶ τῶν συνακολουθῶν τοὺς τελετῶν, μυστηρίων καὶ ἐκδηλώσεων, κατὰ τὶς ὁποῖες προέβαλλε μέσα ἀπὸ τὶς διάφορες ἐκδηλώσεις ἕνας ἀνεύθυνος, ἀλογος, αμαρτωλός, ἀχαλίνωτος, ἀκόλαστος ψυχισμός. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἰσχυρὴ συνήθεια, ποὺ, ἀν καὶ ἀταίριαστη μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, συνέχισε καὶ συνεχίζει μέχρι καὶ σήμερον νὰ υφίσταται καὶ νὰ ἐκδηλώνεται αὐτὲς τὶς ἡμέρες, με ὅλες τὶς ψυχοφθόρες συνέπειες τῆς αμαρτίας ποὺ τὴν συνοδεύουν. Οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἀνέκαθεν τόνιζαν τὴν ἀσυμβατότητα αὐτῶν τῶν ξεφάντωμάτων μετὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ πιστοῦ. Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν σοβαρότατο ὀλισθημα, πνευματικὸ ξεπεσμό, ξέφτισμα τοῦ

βιώματος της εν Χριστώ ζωής, απόδειξη επιφανειακής, μη συνειδητοποιημένης Πίστεως, φαιδρά προσωπικότητα. Και όλα αυτά σε μια περίοδο του έτους που η Εκκλησία μας μάς εισάγει σε άλλα νοήματα και σε υψηλότερες πνευματικές σφαίρες.

Για να αποκαταστήσουμε τα πράγματα στη σωστή τους θέση πρέπει πρώτα να εξηγήσουμε τί σημαίνει η λέξη "Τριώδιον". Από τα δύο συνθετικά της λέξης, το αριθμητικό "τρία" δεν χρειάζεται εξήγηση. Η Ωδή (εκ του ρήματος άδω = τραγουδώ) είναι ένα σύστημα εμμέτρων στροφών που απαγγέλλονται εμμέλως. Οκτώ συνήθως ομάδες ομοίων στροφών αποτελούν τον λεγόμενο Κανόνα. Οι Κανόνες αποτελούν τμήμα της Ιεράς Ακολουθίας του Όρθρου, και όταν πρωτοεμφανίστηκαν αντλούσαν το περιεχόμενό τους από γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης. Σύντομα όμως χρησίμευσαν για την περιγραφή του βίου και τον εγκωμιασμό των Αγίων. Κατά την περίοδο λοιπόν που εγκαινιάζει η Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου στον Όρθρο ψάλλονται και κάποιοι Κανόνες που αποτελούνται από τρεις ωδές και το περιεχόμενό τους μάς εισάγει στο πνεύμα της μετανοίας, της προσευχής και της νηστείας. Εδώ οφείλει την ονομασία του το βιβλίο που περιέχει τις ακολουθίες αυτής της περιόδου, αλλά και η ίδια η περίοδος: Τριώδιον. Όταν λέμε λοιπόν πως άνοιξε το Τριώδιο, εννοούμε ακριβώς πως άνοιξε το βιβλίο αυτό που περιγράψαμε και ταυτόχρονα όλη η μεγάλη περίοδος του αγώνα και της περισυλλογής μέχρι το Πάσχα, και όχι βέβαια η περίοδος της αμαρτίας και της ακολασίας.

Ειδικότερα οι πρώτες, οι παρεξηγημένες εβδομάδες που προηγούνται της νηστείας, μάς μεταφέρουν ένα μεγάλο πνευματικό μήνυμα. Όπως κατά τον ερχομό του Κυρίου μας επί της γης ο Πρόδρομος προετοίμασε το έδαφος, έτσι συμβαίνει και στην περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η οποία είναι περίοδος άκρως πνευματική, περίοδος πνευματικού αγώνος, όπου πυκτεύουμε τον διάβολο και τα πάθη μας. Προηγείται αυτή η περίοδος για να μας εισαγάγει ομαλότερα στην άσκηση της νηστείας, την εγκράτεια, την προσευχή, την αγρυπνία κ.λ.π., μέσω των οποίων γνωρίζουμε τον εαυτό μας και την πνευματική μας κατάσταση. Διότι το καλό και το κακό δεν απέχουν και πολύ: το φαγητό επί παραδείγματι, είναι απαραίτητο για τη διαβίωσή μας, η πολυφαγία όμως είναι αμαρτία που υπονομεύει την ψυχική αλλά και τη σωματική μας υγεία. Ο ύπνος που ξεκουράζει το σώμα, όταν μετατρέπεται σε πολυπνία προξενεί

ραθυμία, ακηδία κ.λ.π. Επομένως το νόημα αυτής της περιόδου είναι η προετοιμασία μας για το μεγάλο στάδιο της Τεσσαρακοστής, ούτως ώστε κεκαθαρμένοι να κατανοήσουμε το νόημα της προσωπικής μας Αναστάσεως, τη θέση μας μέσα στην Εκκλησία, ώστε να αποκτήσουμε την αυτοσυνειδησία μας ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί.

Ας ρίξουμε το βλέμμα μας στο μήνυμα που μεταφέρουν οι Κυριακές αυτές. Την πρώτη Κυριακή, μέσα από την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, διδασκόμαστε την αξία της προσευχής και της ταπεινώσεως. Αλλωστε η ταπείνωση δεν είναι τίποτε άλλο παρά αποτέλεσμα μιας έντονης αυτοκριτικής και αυτογνωσίας. Ο Τελώνης δεν ζητούσε την ευσπλαχνία του Θεού για κάποια συγκεκριμένη αμαρτία. Πιθανόν να μην τον βάραινε κάποια.

Αισθανόταν όμως την μικρότητά του έναντι της μεγαλωσύνης του Θεού, σε αντίθεση με τον "καθαρό" Φαρισαίο. Αλλωστε, αν κοιτάξουμε γύρω μας, θα διαπιστώσουμε πως όλοι οι άνθρωποι ανήκουν σε κάποια από τις δύο αυτές κατηγορίες, των ταπεινών και των υπεροπτών. Μέσα πάλι από την παραβολή του Ασώτου μαθαίνουμε για το μέγεθος της μετανοίας και τους καρπούς της γνήσιας μεταστροφής και της ειλικρινούς συγγνώμης. Διακρίνουμε και εδώ το διαχωρισμό των ανθρώπων σε δύο κατηγορίες. Των ενάρετων και των αμαρτωλών, και τον μεταξύ τους συσχετισμό: ο εγωισμός προξενεί την αποξένωση και την πτώση, η δε ειλικρινής μετάνοια την πνευματική ανόρθωση και αποκατάσταση. Τι να πει κανείς για την φρικτή εκείνη διήγηση της Κρίσεως κατά την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου μας! Αποτελεί μια ευκαιρία για μια βαθιά επισκόπηση των πράξεων και των προθέσεων μας, ένα μεγάλο ράπισμα και ταρακούνημα στην ναρκωμένη και επαναπαυμένη συνείδησή μας, την οποία έχουμε πείσει πως είμαστε σωστοί και ενάρετοι μέσα από τις συμβατικές, τυπικές, αβαθείς όμως και άνευ περιεχομένου ενέργειές μας. Αποδεικνύεται λοιπόν πως η Βασιλεία των Ουρανών ανήκει σε αυτούς που εσφράγισαν το σύνολο των αρετών τους με τη γνήσια σφραγίδα της αληθινής, αδιάκριτης, ανιδιοτελούς, έμπρακτης αγάπης.

Εύχομαι αυτά τα υψηλά και πνευματικά νοήματα να κυριαρχήσουν αυτές τις άγιες μέρες του Τριωδίου στις καρδιές όλων μας, αντί των "πατροπαράδοτων" γλεντιών και εκδηλώσεων, που, αντί να οικοδομούν, γκρεμίζουν.

Άγιος Αντώνιος ο Αθηναίος

Ο Άγιος Νεομάρτυρας Αντώνιος γεννήθηκε στην Αθήνα από φτωχούς και αφανείς γονείς, τον Μήτηρο και την Καλομοίρα. Σε ηλικία 12 ετών άρχισε να εργάζεται, για να βοηθήσει την οικογένειά του, σε Τούρκους που είχαν έλθει από την Αλβανία. Σε ηλικία 16 ετών επωλήθη υπό των αυθεντών του σε κάποιος Αγαρηνούς της Πελοποννήσου, οι οποίοι τον αγόρασαν με σκοπό να τον βασανίσουν, για να τον εξισλαμίσουν. Επειδή δεν κατάφεραν να κάνουν τον Άγιο να αλλαξοπιστήσει, τον πούλησαν σε άλλους σκληρότερος Τούρκους. Μεταπωληθείς πέντε φορές σε σκληρότερου αυθέντες, σε διάφορους τόπους, παρέμενε πάντοτε με πνευματική ανδρεία και γενναιότητα ψυχής πιστός στην πατρώα ευσέβεια. Τελικά αγοράσθηκε αντί 400 γροσσιών από έναν Ορθόδοξο Χριστιανό και έτσι εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Στο εργαστήριο που δούλευε αναγνωρίσθηκε από κάποιον Τούρκο, που κάποτε στο παρελθόν τον είχε αγοράσει ως δούλο, ο οποίος τον κατηγόρησε ότι ενώ είχε προηγουμένως δεχθεί, τώρα αποκήρυσσε τον Ισλαμισμό. Τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν ενώπιον του κριτού Μουράτ Μουλάν, ο οποίος με κολακείες και απειλές προσπάθησε να τον κάνει να αλλαξοπιστήσει. Τότε ο Άγιος Αντώνιος του απάντησε: «Μην νομίζεις ότι θα καταφέρεις να με αποτρέψεις από την πίστη μου στον Χριστό με τα φοβερίσματά σου. Γι' αυτό βασάνισε, μαστίγωσε και κατάτεμάχισε το σώμα μου και επινόησε και κανένα άλλον καινούργιο και φοβερότερο θάνατο, επειδή περισσότερο υπάρχει περίπτωση εσύ να γίνεις Χριστιανός παρά εγώ να αρνηθώ τον Χριστό και να μην ομολογώ Αυτόν Υιόν του Θεού και αληθινό Θεό».

Ο κριτής συγκινημένος από την παρησία του Νεομάρτυρα, προσπάθησε να τον αθώσει. Επειδή όμως, φοβήθηκε τους ψευδομάρτυρες, τον απέστειλε στον βεζίρη Μεχμέτ Πασσά, αφού του διεμήνυσε τα περί της αθωότητας του Αγίου. Ο βεζίρης, πεισθείς για την αθωότητα του Αγίου, για να αποφύγει την οργή του πλήθους, έδωσε εντολή να τον φυλακίσουν. Όμως το μαινόμενο πλήθος κατηγόρησε τον βεζίρη στον σουλτάνο Χαμίτ τον Α' (1774 - 1789 μ.Χ.) για δωροδοκία και έτσι εκείνος έδωσε εντολή να αποκεφαλίσουν τον Άγιο. Ο Μάρτυρας, αφού διετράνωσε και πάλι την πίστη του στον Χριστό, δέχθηκε το αμαράντινο στέφανο της δόξας, αποκεφαλισθείς το έτος 1774 μ.Χ, ημέρα Τετάρτη, στην περιοχή Ακ - Σεράι της Κωνσταντινουπόλεως.